

Nachtegaal,
Oeverlandenreservaat,
29 april 2006

FOTO: ELLEN DE BRUIN

Inventariseerders gaan niet hetzelfde kilometerblok in meerdere jaren volgen. Gevraagd wordt om in een volgend jaar een of meer andere blokken te inventariseren.

Iedere inventariseerder krijgt kaartmateriaal, een handleiding en telformulieren die het verwerken en doorgeven van gegevens eenvoudig maken.

Er komt in de loop van 2006 een website waar gegevens digitaal kunnen worden doorgegeven. Daarnaast kan je op deze website zien welke blokken worden geïnventariseerd en welke nog niet.

Aanpak voor de Amsterdamse regio

De VWGA coördineert de activiteiten binnen het werkgebied van de Amsterdamse regio. Dit betekent dat ruim 500 kilometerblokken in de jaren 2006 t/m 2009 moeten worden bezocht.

Alle Amsterdamse vogelaars en vooral de leden van de VWGA worden opgeroepen om een of meer kilometerblokken voor hun rekening te nemen. Wij denken bijvoorbeeld aan de mensen die al aan het inventariseren zijn, om dat uit te breiden tot het kilometerblok waarin hun gebied ligt. Of dat mensen het kilometerblok gaan doen waar ze wonen.

Wij broeden nog op een manier om volkstuinders in te schakelen en om de achtertuinen van grachtenpanden in de binnenstad en andere huizen mee te nemen. Suggesties zijn van harte welkom.

Een veelgestelde vraag is: wat gaat me dat aan tijd kosten? Die vraag is lastig te beantwoorden omdat dat sterk afhangt van de aard van het terrein. Voor een open poldergebied heb je minder tijd nodig dan voor een heterogeen gebied, een parklandschap of een kilometerblok in de binnenstad. Ook de ervaring van de inventariseerder speelt natuurlijk een rol. Door de gekozen aanpak (alleen soorten, geen aantallen) wordt de benodigde tijd wel beperkt.

Het project wordt voor de Amsterdamse regio gecoördineerd door Jan van der Ben.

Bij hem kan je je als inventariseerder opgeven: janvdben@planet.nl of telefonisch: 020-6622304.

Veel predatoren belagen weidevogels

Uit de digitale nieuwsbrief van Vogelbescherming Nederland

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Alterra en Landschapsbeheer Nederland hebben een meerjarig onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke effecten van predatie op de weidevogelstand. Aanleiding hiervoor zijn de soms heftige discussies over de oorzaken van de achteruitgang van weidevogels, waarbij predatie steeds vaker als hoofdoorzaak wordt genoemd. In die discussies ontbrak tot dusver kennis over de betekenis van predatie voor weidevogels en vooral over de daders.

Het blijkt dat Kraai en Vos lang niet zo'n belangrijke rol spelen bij de achteruitgang van weidevogels in Nederland als vaak wordt aangenomen. Het aantal diersoorten dat eieren of kuikens eet is groot, en geen enkele soort springt er uit als hoofdader. Bestrijding van enkele soorten roofdieren leidt dan ook niet tot een toename van het aantal weidevogels, omdat andere factoren een herstel in de weg staan. Pas als andere maatregelen, zoals het openhouden van het landschap en een aangepaste agrarische bedrijfsvoering, worden doorgevoerd kan de negatieve aantalsontwikkeling worden gestopt.

Predatie bij weidevogels

Weidevogels zijn in de laatste decennia sterk in aantal achteruitgegaan. Dit proces lijkt zich de laatste jaren zelfs te versnellen. In de discussie over de mogelijke oorzaken wordt predatie geregeld genoemd. Veelal gaat het om anekdotes en slechts hier en daar zijn lokale studies gedaan. Er is een groot gebrek aan systematisch verzamelde en kwalitatief goede gegevens. Emoties spelen in de predatiediscussie soms dan ook een overheersende rol.

Deze discussie en de ontwikkelingen in het beleid ten aanzien van weidevogels en faunabeheer in het bijzonder, vormden de aanleiding voor een aantal instanties en provincies om een onderzoek uit te laten voeren naar de rol van predatie in de populatieontwikkeling van weidevogels. Het onderzoek diende tevens de expliciete vraag te beantwoorden hoe belangrijk predatie is ten opzichte van andere factoren. De hoofdvragen van het project waren daarom:

- Hoe vaak komt predatie voor?
- Welke diersoorten veroorzaken de predatie?
- Welke factoren hebben invloed op de omvang en/of het effect van de predatie?
- Is de vastgestelde predatiedruk een probleem voor de ontwikkeling van weidevogelpopulaties, ook in verhouding tot andere verliesoorzaken?

Om op die vragen een antwoord te vinden is onderzoek op verschillende manieren uitgevoerd. Op een landelijke schaal is de ruimtelijke variatie in predatiedruk op weidevogellegfels onderzocht aan de hand van gegevens geregistreerd door vrijwillige weidevogelbeschermers in 2000 en 2004. Daarnaast zijn tussen 2001 en 2005 in 17 onderzoeksgebieden verspreid over Nederland de relaties onderzocht tussen predatiedruk, voorkomen van predatoren, dichtheid van weidevogels en landschapkenmerken. In een deel van die gebieden is onderzocht welke predatoren betrokken zijn bij de predatie van eieren (met behulp van temperatuurloggers en videocamera's) en kuikens (met behulp van zenders). Door combinatie van al deze waarnemingen is doorgerekend wat de gevolgen zijn van de verliezen op het broedsucces, en daarmee op de populatieontwikkeling, van Kievit en Grutto.

Kijk voor meer informatie op www.sovon.nl onder Onderzoek / Weidevogels / Predatie.

Hier kan je het rapport incl. bijlagen downloaden, een samenvatting en de predatiekaart.

FOTO: ROBERT HEEMSKERK